

Javaslat

Római katolikus templom

települési értéktárba történő felvételéhez

Készítette: Pető Piroska, 2017. november

I. A javaslattevő adatai: Pető Piroska, Diszel
halomhegy83@gmail.com, www.balatonitaj.hu

II. A nemzeti érték adatai

1. A nemzeti érték megnevezése: Római katolikus templom
2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása:
kulturális örökség
3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye: Káptalantóti, Petőfi u. 38. 53/3. hrsz
EOV koordináták: 533058 168532
4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik:
települési értéktár, Káptalantóti
5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása:
Barokk stílusjegyekkel bíró, központi helyen- dombtetőn- 1765-1773 között épült templom. Szent Márton tiszteletére szentelték fel, elődjének okleveles említése 1272-ből ismert. A török hódítás időszakában a tóti középkori templom elpusztult. Csak a török kiűzése után, a XVIII. században kelt életre újra. A jelenlegi épület 5181-es törzsszámon védett műemlék. Tetőszerkezetét 1967-ben újjátették fel. Belső tere, berendezése is figyelemre méltó. Az épület állapota jó, környezete rendezett.
6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett: Védett műemlék templom.
7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája:
<http://www.muemlekem.hu/muemlek?id=9916>
<http://www.kaptalantoti.hu/page.php?5#templom>
8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

III. Mellékletek

1. Fényképek és térképrészlet

2. Ajánlás: A falu központjában álló védett épület.
3. A fotókat Pető Piroska készítette, felhasználható a jogszabályokban foglaltak szerint továbbá a felhasználási feltételek meghatározása után, név megjelöléssel.

Javaslat

Sabar-hegyi templomrom

települési értéktárba történő felvételéhez

Készítette: Pető Piroska, 2017. november

I. A javaslattevő adatai: Pető Piroska, Diszel
halomhegy83@gmail.com, www.balatonitaj.hu

II. A nemzeti érték adatai

1. A nemzeti érték megnevezése: Sabar-hegyi templomrom
2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása:
kulturális örökség
3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye: Káptalantóti, Templomszer 03/2. hrsz
EOV koordináták: 534215 168524
4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik:
települési értéktár, Káptalantóti
5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása:

A falu belterületétől keleti irányban érjük el, a Sabar-hegy felé vezető úton a szép környezetű, vöröskő uralta templomrom falmaradványait. Az útról felsétálva hangulatos, zöldbe burkolt pihenőhely fogad, a rom mellett egy tábla is helyet kapott Káptalantóti látnivalóival, „Falu a rózsakertben” megjelöléssel. A 13. századi eredetű templomrom minden bizonnyal az egykori Felsőtóti nevű település temploma, központja lehetett. Felsőtóti a török időkben pusztult el, feltehetően ekkor hagyták el a templomot is. Később már csak Alsótóti, a mai falurész éledt újjá. A templomrom falaiban elhelyezett permi homokkő, mint közeli kőalapanyag van túlsúlyban. Egyenes szentélyzáródású, rézsús ablakokkal épült. 9915-ös azonosítóval országosan védett műemlék, román stílusú.

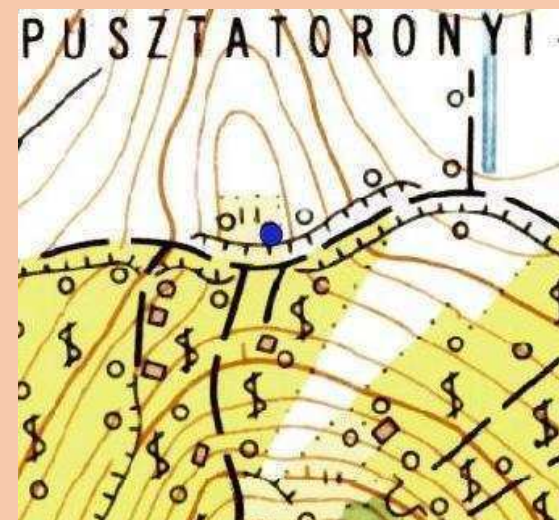
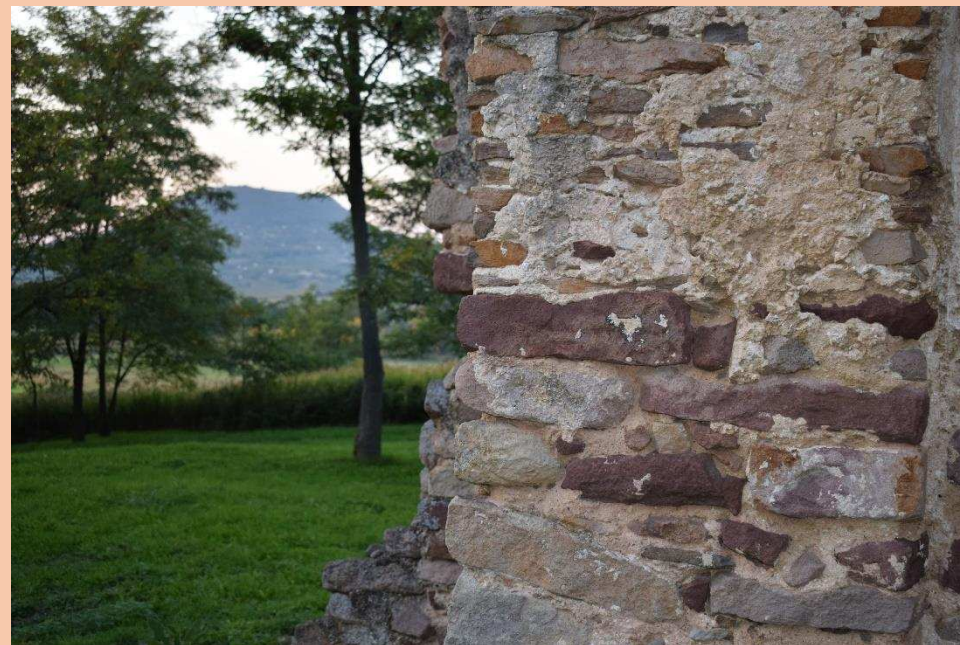
Intézkedési javaslat: A rom és környezetének folyamatos karbantartása.

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett: Védett műemlék templomrom.
7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája:
https://hu.wikipedia.org/wiki/Sabar-hegyi_templomrom
8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

III. Mellékletek

1. Fényképek és térképrészlet

2. Ajánlás: Országos védelemben részesült középkori templomrom.

3. A fotókat Pető Piroska készítette, felhasználható a jogszabályokban foglaltak szerint továbbá a felhasználási feltételek meghatározása után, név megjelöléssel.

Javaslat

Bács-hegyi kápolna

települési értéktárba történő felvételéhez

Készítette: Pető Piroska, 2017. november

I. A javaslattevő adatai: Pető Piroska, Diszel
halomhegy83@gmail.com, www.balatonitaj.hu

II. A nemzeti érték adatai

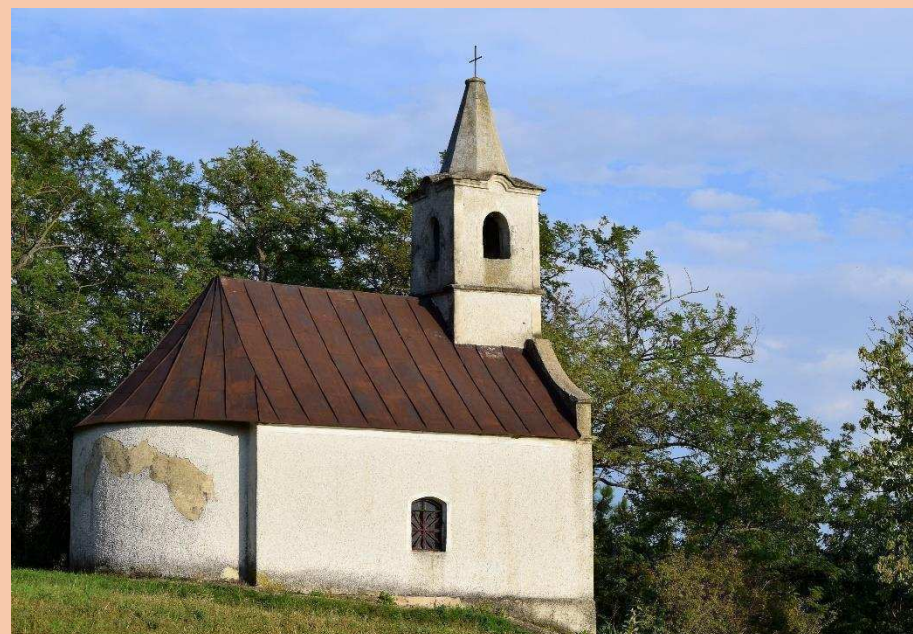
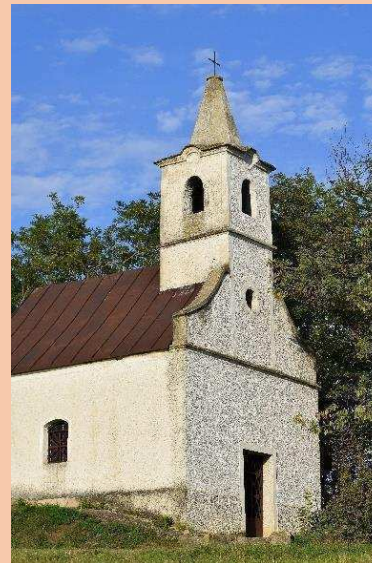
1. A nemzeti érték megnevezése: Bács-hegyi kápolna
2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása: kulturális örökség
3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye: Káptalantóti, Bács-hegyi dűlő 604. hrsz
EOV koordináták: 534161 170180
4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik: települési értéktár, Káptalantóti
5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása: A Bács-hegyi Mária kápolna homlokzatát a Balaton-felvidéken oly jellegzetes, a népi építészetre jellemző egyszerű, de nemes motívumok és színek díszítik: oromzata ívelt, tornya alsó részében kör alakú szellőzőnyílást alakítottak ki, vakolata világosszürke, melyet fehér sávok törnek meg. Tetejét bádoglemezzel fedték. A helyszínen elhelyezett tábla szerint 1774-ben egy pápai lakos, Paráicz Ferenc bácshegyi szőlőbirtokos társaival együtt építtette Szűz Mária tiszteletére. A középkori Bács falu helyét a kis templom körül sejtik. Ennek első írásos említése 1260-ban történt. A helyszínről csodálatos panoráma nyílik, az épület környezetét nemrég még szőlősorok tették hitelessé, sajnos a szőlőt kiirtották, így a szőlőhegyi kápolna képe pillanatnyilag hiányérzettel párosul. A kápolna helyi védelem alatt áll.

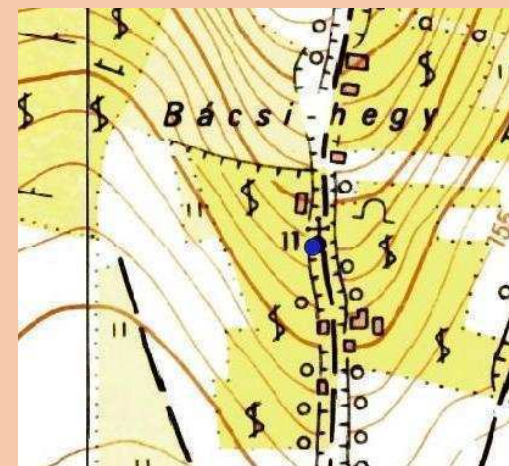
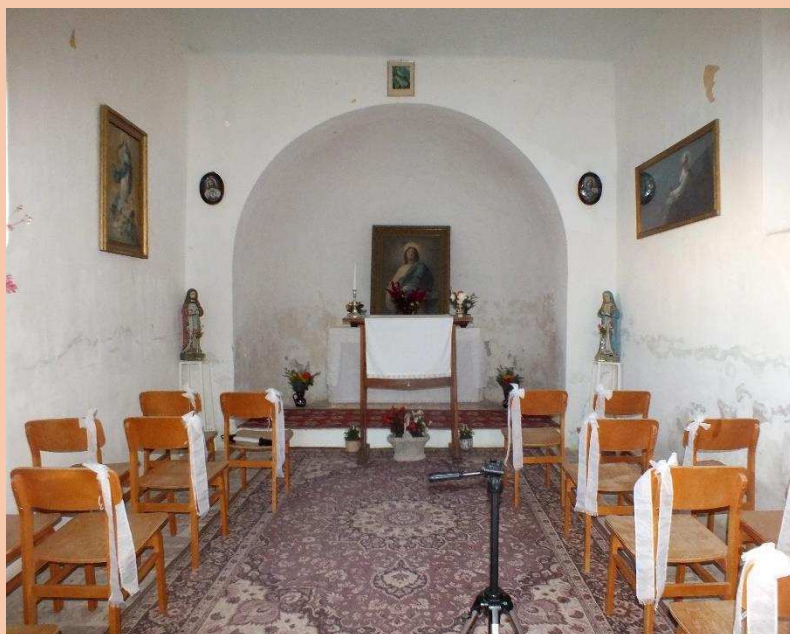
Intézkedési javaslat: A védelem fenntartása, az épület állagának megóvása.

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett: Épített örökségünk jeles képviselője, vallással kapcsolatos egyedi tájérték.
7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája: Szőlőhegyi kápolnák Tapolca környékén, Tóth Péter 2010.
8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

III. Mellékletek

1. Fényképek és térképrészlet

2. Ajánlás: Kiemelkedő jelentőséggel bíró szakrális épület.
3. A fotókat Pető Piroska készítette, felhasználható a jogszabályokban foglaltak szerint továbbá a felhasználási feltételek meghatározása után, név megjelöléssel.

Javaslat Zsidótemető

települési értéktárba történő felvételéhez

Készítette: Pető Piroska, 2017. november

I. A javaslattevő adatai: Pető Piroska, Diszel
halomhegy83@gmail.com, www.balatonitaj.hu

II. A nemzeti érték adatai

1. A nemzeti érték megnevezése: Zsidótemető
2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása: kulturális örökség
3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye: Káptalantóti, 018. hrsz
EOV koordináták: 532184 169651
4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik: települési értéktár, Káptalantóti
5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása:
Egykori zsidótemető. A település nyugati oldalán, a Gyulakeszi határ mellett található, fásodott területen még fellelhetők a síremlékek, sírkövek. Növényzettel sűrűen benőtt, elhanyagolt környezetben állnak illetve fekszenek a különböző kivitelű, anyagú és formájú emlékek. Némelyikük ép, feliratai jól olvashatók, ám több sírkő állapota aggasztó, egyesek pedig a földbe dőltek már. Helyi védelemre érdemes érték.
- Intézkedési javaslat: A terület kitisztítása és a síremlékek lehetőség szerinti helyreállítása, környezetük ápoltabbá tétele, gondozása. A helyi védelem biztosítása.
6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett: Vallással kapcsolatos érték, régi temető.
7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája:
8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

III. Mellékletek

1. Fényképek és térképrészlet

2. Ajánlás: Egykori temetkezési hely, vallással, társadalommal kapcsolatos örökség.
3. A fotókat Pető Piroska készítette, felhasználható a jogszabályokban foglaltak szerint továbbá a felhasználási feltételek meghatározása után, név megjelöléssel.

Javaslat

Szentháromság szobor

települési értéktárba történő felvételéhez

Készítette: Pető Piroska, 2017. november

I. A javaslattevő adatai: Pető Piroska, Diszel
halomhegy83@gmail.com, www.balatonitaj.hu

II. A nemzeti érték adatai

1. A nemzeti érték megnevezése: Szentháromság szobor
2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása: kulturális örökség
3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye: Káptalantóti, Petőfi utca, templom kert 53/3. hrsz EOY koordináták: 533051 168527

4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik: települési értéktár, Káptalantóti

5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása:

A falu templomának szépen rendezett kertjében áll a kerítéssel körbevett szentháromság szobor. Az oszlop lábazata háromszögletű, oldalanként szövegezett és bőséggel díszített. A felirat tanúsága szerint: „A teljes Szent Háromság egy Isten dicsőségére állíttatták Dani Károly és neje Tompos Anna 1911”. A talapzaton három egészalakos szobor áll, köztük Szűz Mária. Az oszloprész gazdagon díszített, ez megerősítést kapott, mivel az emlék állapota nem túl jó. A felső részen lévő Szentháromság is erősen pusztult a környezeti tényezők miatt.

Intézkedési javaslat: Az oszlop és a szobrok állapota aggasztó, ezek értékörző felújítása szükséges. Helyi védelem fenntartása kulcsfontosságú.

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett: Jelentős műemléki érték.

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája:

https://www.kozterkep.hu/~22985/Szentharomsag_Kaptalantoti_1911.html

8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

III. Mellékletek

1. Fényképek és térképrészlet

2. Ajánlás: Vallással kapcsolatos műemléki érték.
3. A fotókat Pető Piroska készítette, felhasználható a jogszabályokban foglaltak szerint továbbá a felhasználási feltételek meghatározása után, név megjelöléssel.

Javaslat

Szent Orbán szobra

települési értéktárba történő felvételéhez

Készítette: Pető Piroska, 2017. november

I. A javaslattevő adatai: Pető Piroska, Diszel
 halomhegy83@gmail.com, www.balatonitaj.hu

II. A nemzeti érték adatai

1. A nemzeti érték megnevezése: Szent Orbán szobra
2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása: kulturális örökség
3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye: Káptalantóti, Bodoki-dűlő 1210. hrsz
EOV koordináták: 533563 167754
4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik: települési értéktár, Káptalantóti
5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása:

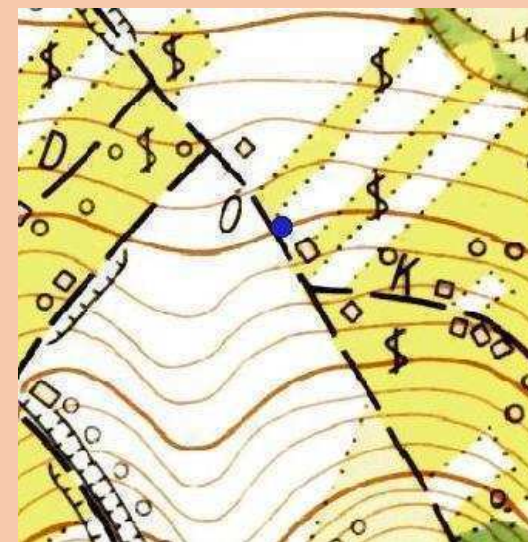
A falu belterületétől délkeleti irányba eső terület, a Bodok hasznosítása részben szőlővel történik, átépített présházakat és nyaralókat, lakóházakat is találunk itt. A felvezető út bal oldalán, egy földrészlet szélén állították fel Szent Orbán szobrát, mely a környéken egyedülálló. I. Orbán pápa valószínűleg Rómában született, ünnepnapja május 25-én van. A szőlő, a szőlőművelők, kádárok, kocsmárosok védőszentjeként tisztelik. A néphagyomány szerint, ha Orbán megvédte a termést a fagytól, akkor borral vendégelték meg a szobrát a gazdák, ha fagykáruk lett, akkor megvesszőzték. Középkori hagyomány nyomán pápaként ő rendelte el, hogy a miseáldozat kelyhét és tányérkáját aranyból vagy ezüsből készítsék. Ezért kehellyel, később szőlőfürttel a kezében ábrázolták. Ennek szellemében állították a Bodoki dűlőben a szőlősgazdák Szent Orbán szobrát a 90'-es évek közepe táján. Vöröskő alapból emelkedik ki az egyszerű talapzat és rajta a szoborfülke, melyben Orbán alakja áll. Az építményt tető fedi. A szobor egészalakos, téglavörös színű, bal kezében szőlőfürtöt, jobb kezében pedig kelyhet tart. Előterében kevésbé harmonizáló fémrács foglal helyet. Környezetét virágokkal díszítik.

Intézkedési javaslat: Állagmegóvás

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett: Helyi védelemre érdemes érték.
7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája:
8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

III. Mellékletek

1. Fényképek és térképrészlet

2. Ajánlás: Vallással kapcsolatos egyedi tájérték.
3. A fotókat Pető Piroska készítette, felhasználható a jogszabályokban foglaltak szerint továbbá a felhasználási feltételek meghatározása után, név megjelöléssel.

Javaslat Síremlékek

települési értéktárba történő felvételéhez

Készítette: Pető Piroska, 2017. november

I. A javaslattevő adatai: Pető Piroska, Diszel
halomhegy83@gmail.com, www.balatonitaj.hu

II. A nemzeti érték adatai

1. A nemzeti érték megnevezése: Síremlékek
2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása: kulturális örökség
3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye: Káptalantóti, Alsó- és Felső temető 40 és 068. hrsz
4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik: települési értéktár, Káptalantóti
5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása:
A településen két temető található, a belterület szélén a zánkai út irányában illetve Badacsonytomaj felé. A település múltjából fakadóan fennmaradtak szép kivitelű, régi sírkövek, illetve a község életében jelentős szerepet betöltött személyek (Ádám József) síremlékei, nevezetes családok (Szalay, Lőke) sírboltjai. Az emlékek változatos kialakításúak, némelyik gazdagon díszített, anyaguk többféle, gondozottságuk is vegyes képet mutat. Többnyire ápoltak és környezetük rendezett. A síremlékeknek helytörténeti, történelmi, esztétikai jelentőségük van, ezeket egyedi tájértékként célszerű számba venni.
6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett:
7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája:

III. Mellékletek

1. Fényképek

2. Ajánlás: Településsel kapcsolatos egyedi tájértékek.
3. A fotókat Pető Piroska készítette, felhasználható a jogszabályokban foglaltak szerint továbbá a felhasználási feltételek meghatározása után, név megjelöléssel.

Javaslat

Templom-dombi kereszt

települési értéktárba történő felvételéhez

Készítette: Pető Piroska, 2017. november**I. A javaslattevő adatai:** Pető Piroska, Diszel
halomhegy83@gmail.com, www.balatonitaj.hu**II. A nemzeti érték adatai**

1. A nemzeti érték megnevezése: Templom-dombi kereszt
2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása: kulturális örökség
3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye: Káptalantóti, Templom kert 53/3. hrsz
EOV koordináták: 533056 168515
4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik: települési értéktár, Káptalantóti

5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása:

A falu temploma előtt, a templomkertben, dombon áll ez az érdekes és szép, homokkőből faragott, barokk kereszt. A talapzat jellegében eltér a további részekétől, kérdéses, hogy ez az eredeti felépítés-e. Ehhez kapcsolódik a hasábforma előterébe állított Szűz Mária, és két oldalt puttók. Mária alakja nagyon megviselt, a környezeti tényezők hatása gyors pusztulásban nyilvánul meg. Téglalap alakban kialakított részen látható két évszám is: 1811 és alatta 1911. A keresztaljban koponya, felette Krisztus szobra foglal helyet. A szárvégződés íveltek, a függőleges száron az INRI felirat nem olvasható.

Intézkedési javaslat: Értéktörző, szakmailag megalapozott megújítása szükséges. A helyi védelmen felül országos szintű védelemre is érdemes fesszűlet!

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett: Kiemelkedően értékes szakrális kisemlék.

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája:

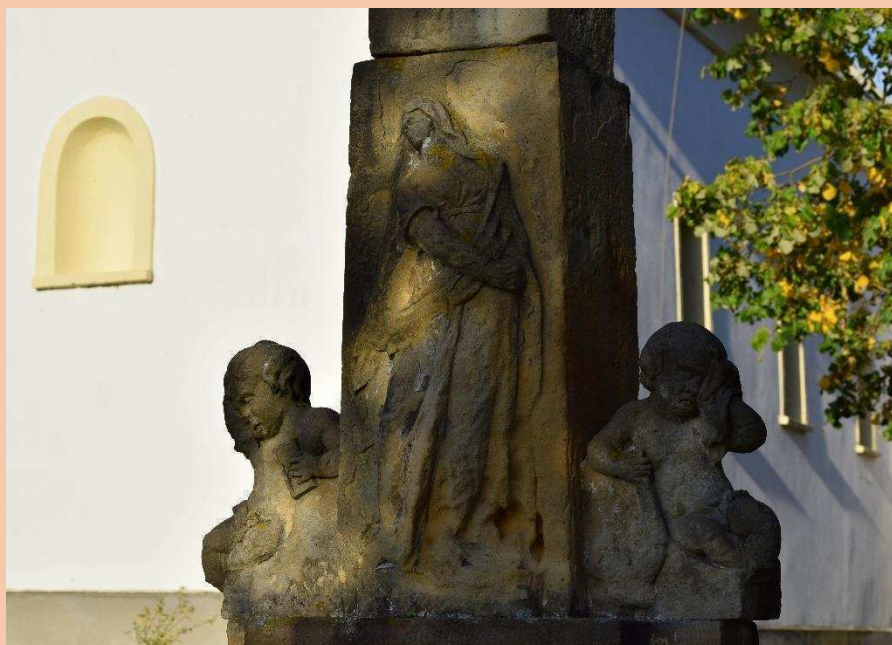
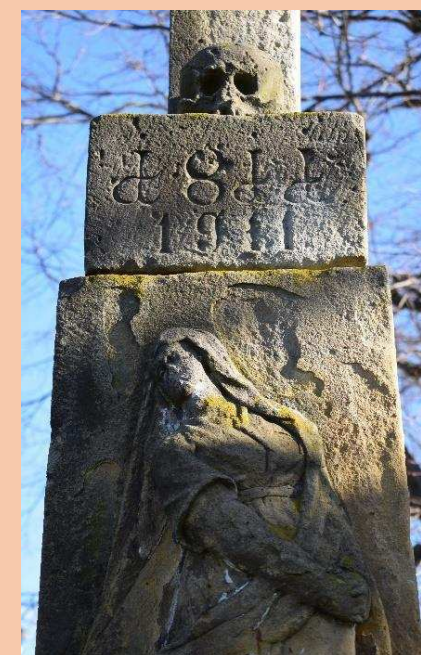
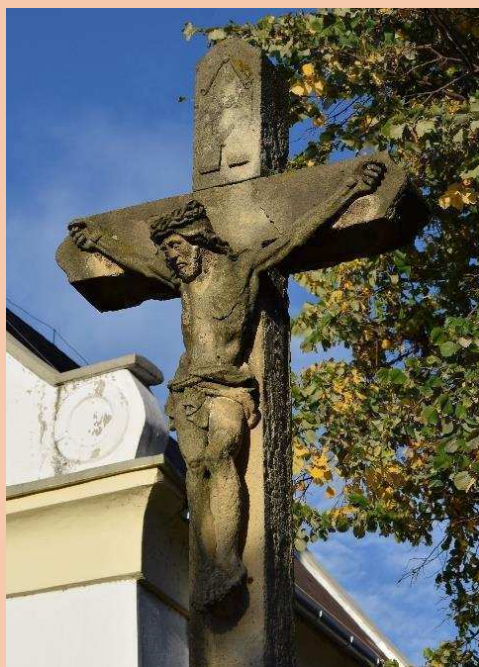
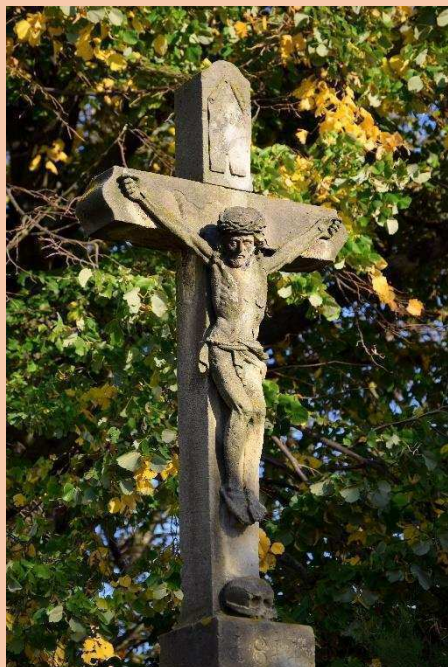
http://www.kaptalantoti.hu/e107_plugins/autogallery/showimage.php?img=TC3%B3ti%20k%C3%B6rny%C3%A9ki%20kereszt%2FTemplom-dombi%20kereszt.jpg

8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

III. Mellékletek

1. Fényképek és térképrészlet

2. Ajánlás: Vallással kapcsolatos egyedi tájérték, feszület.
3. A fotókat Pető Piroska készítette, felhasználható a jogszabályokban foglaltak szerint továbbá a felhasználási feltételek meghatározása után, név megjelöléssel.

Javaslat

Szűcs-dombi kereszt

települési értéktárba történő felvételéhez

Készítette: Pető Piroska, 2017. november

I. A javaslattevő adatai: Pető Piroska, Diszel
halomhegy83@gmail.com, www.balatonitaj.hu

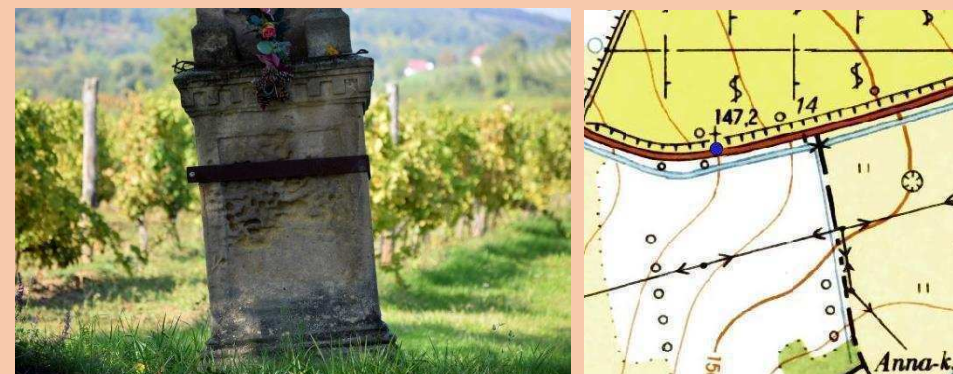
II. A nemzeti érték adatai

1. A nemzeti érték megnevezése: Szűcs-dombi kereszt
 2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása: kulturális örökség
 3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye: Káptalantóti, Szűcs-domb alja
0260/21. út
EOV koordináták: 534670 168909
 4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik: települési értéktár, Káptalantóti
 5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása:
A Zánkát Tapolcával összekötő út mentén, a Szűcs-domb aljában áll erőteljesen megdőlvé e homokkőből faragott kereszt. Állapota rossz, sürgős, értékőrző megújítást igényel, anyaga sokhelyütt hiányos. Lábazatán a keretben felirat már nem látható. Hasáb alakú középrészén a bemélyedés üres, a kereszten Krisztus alakja lepusztult. A kereszt végződése többszörösen íveltek. Legfelül az INRI felirat csak sejthető.
- Intézkedési javaslat: Értékeit megtartó, igényes restaurálás szükséges, mielőbbi helyreállítása javasolt a korábbi, eredeti állapotnak megfelelően. Helyi védelme is kiemelten fontos.

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett: Védendő szakrális kismemlék.
7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája:
http://www.kaptalantoti.hu/e107_plugins/autogallery/autogallery.php?show=T%C3%B3ti%20k%C3%B6rny%C3%A9ki%20keresztek%2FSz%C5%B1cs-dombi%20kereszt.jpg#autogal_content
8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

III. Mellékletek

1. Fényképek és térképrészlet

2. Ajánlás: Védelemre érdemes vallással kapcsolatos egyedi tájérték.

3. A fotókat Pető Piroska készítette, felhasználható a jogszabályokban foglaltak szerint továbbá a felhasználási feltételek meghatározása után, név megjelöléssel.

Javaslat Budi-kereszt

települési értéktárba történő felvételéhez

Készítette: Pető Piroska, 2017. november

I. A javaslattevő adatai: Pető Piroska, Diszel
halomhegy83@gmail.com, www.balatonitaj.hu

II. A nemzeti érték adatai

1. A nemzeti érték megnevezése: Budi-kereszt
2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása: kulturális örökség
3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye: Káptalantóti, 010/6 c hrsz
EOV koordináták: 532723 169284
4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik: települési értéktár, Káptalantóti
5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása:
Budi-kereszt, az állíttató neve nyomán. A kőből készült feszület a Zánkát Tapolcával összekötő út mentén, a Káptalantóti elágazásnál figyelmezteti az utazókat. A nemrég felújításon átesett emlék a földfelszíntől kiemelve, külön alapzaton áll, alacsony kerítéssel körülvéve. Alsó része egyszerű, felirat rajta nem látszik. A párkány feletti díszítetlen részen Mária imádkozó kőszobra kapott helyet. Tetején fémből készített korpusz látható.

Intézkedési javaslat: Helyi védelem fenntartása, megőrzés.

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett: Jellegzetes szakrális kisemlék.

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája:
http://www.kaptalantoti.hu/e107_plugins/autogallery/autogallery.php?show=T%C3%B3ti%20k%C3%B6rny%C3%A9ki%20kereszt%2FBudi-kereszt.jpg#autogal_content

8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

III. Mellékletek

1. Fényképek és térképrészlet

2. Ajánlás: Vallással kapcsolatos egyedi tájérték.

3. A fotókat Pető Piroska készítette, felhasználható a jogszabályokban foglaltak szerint továbbá a felhasználási feltételek meghatározása után, név megjelöléssel.